

Veš dětská – zavšivení (pedikulóza).

Veš dětská je mimotělní parazit s cyklem několika přeměn. Dospělá veš klade na povrchu hlavy vajíčka (hnidy), které přilepuje těsně u pokožky k vlasům. Z vajíček se po 7 - 10 dnech líhnou larvy, které již bodají a sají krev, přičemž okem jsou těžko postřehnutelné. Za další 3 - 4 týdny larvy dospívají v lezoucí veš.

Onemocnění se u dítěte obvykle projeví svěděním hlavy, které bývá provázené drbáním, později mohou být ve vlasech viditelné živé lezoucí vši. Pokud si rodič není jistý, tak s diagnostikou může pomoci dětský lékař. Na rodičích je pak provedení všech opatření souvisejících s léčbou. Je také nezbytně **nutné, aby rodiče o výskytu vši u svého dítěte informovali kolektivní zařízení, které dítě navštěvuje** (mateřskou či základní školu, ale i různé zájmové skupiny nebo sportovní oddíly). Díky tomu může vedení daných institucí včas informovat rodiče ostatních dětí o nutnosti zajištění prohlídky vlasové části hlavy a dalších opatření tak, aby nedošlo k šíření v kolektivu.

Odstranění dospělých vši není příliš náročné, po **použití účinného léčivého přípravku**, který je k zakoupení v lékárnách, dojde k usmrcení všech lezoucích dospělých vši i larev. Přípravek musí být ovšem **aplikován důkladně, v souladu s návodem výrobce a na celý povrch vlasové části hlavy**. Následně je potřeba všechny vši a larvy z vlasů **vyčesat jemným hřebenem (všiváčkem), a to nejlépe nad umyvadlem nebo vanou**. Mechanické odstranění hnid z vlasů je náročné, i přes vyčesávání všiváčkem je třeba každou jednotlivou **haidu stáhnout z vlasů pomocí nehtů**. Zejména v dlouhých a světlých vlasech může dojít k přehlédnutí zbylých hnid. V současné době není na našem trhu dostupný žádný léčivý přípravek, který by stoprocentně účinkoval i na hnidy (vajíčka), ačkoliv výrobci často naznačují opak. **Po uplynutí jednoho týdne je vždy nutné použití léčivého přípravku zopakovat**, aby došlo k zahubení nymf vylíhlých z opomenutých hnid. I při dobře provedeném prvním odvšivení by se za 3 – 4 týdny mohly vši z přehlédnutých nymf opět vyvinout. V případě, že nedojde k úplnému vyhubení všech živých vši a larev a ručnímu odstranění všech vajíček (hnid) z vlasů s následným opakováním ošetření hlavy přípravkem, je opětovné rozšíření vši ve vlasech téměř jisté a nevyžaduje žádný další kontakt s jiným nemocným.

Při výskytu zavšivení u dítěte je, jako součást opatření před opakovanou nákazou, potřeba vždy zajistit důkladné **vyprání (60°C) všech pokrývek hlavy, bund a mikin s kapucí, výměnu ložního prádla, ručníků je vhodné doplnit přežehlením nebo použitím sušičky na prádlo**. **Nezbytná je také prohlídka vlasů ostatních členů rodiny**. U školních dětí lze doporučit preventivní vyčesávání vlasů všiváčkem pro včasné zachycení výskytu a nebo volbu vhodného účesu. V lékárnách jsou k dispozici přípravky k preventivnímu ošetření hlavy, které fungují obdobně jako repelenty, odpuzují vši a mohou zabránit zavšivení při výskytu v kolektivu (např. Diffusil H Prevental). Je také potřeba poučit děti, aby si s nikým nepůjčovaly žádné pokrývky hlavy a vlasové ozdoby.

MUDr. Eva Patrasová
vedoucí protiepidemického oddělení
Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje
se sídlem v Ústí nad Labem